

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ งานนิติการ สำนักปลัดเทศบาลตำบลห้วยเม็ก
ที่ กส ๖๒๓๐๑.๑/๖๕ วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๕
เรื่อง รายงานผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๕

เรียน นายกเทศมนตรีตำบลห้วยเม็ก

เรื่องเดิม

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ได้ดำเนินการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นหน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศเพื่อให้หน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมินได้รับทราบคุณลักษณะและสถานการณ์ดำเนินงานในด้านคุณธรรมและความโปร่งใสเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาหน่วยงานภาครัฐทุกแห่งให้มีคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานภายใต้มาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศและเพื่อขับเคลื่อนให้หน่วยงานภาครัฐมีผลดำเนินงานบรรลุซึ่งเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐) นั้น

ข้อเท็จจริง

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ กำหนดกรอบแนวทางในการดำเนินงาน ที่เชื่อมโยงและต่อเนื่องจากการประเมินในปีที่ผ่านมา อีกทั้งยังคำนึงถึงการเก็บข้อมูลอย่างรอบด้าน และ หลากหลายมิติ การกำหนดระเบียบวิธีการประเมินผลที่เป็นไปตามหลักการทางสถิติและทางวิชาการ เพื่อให้ ผลการประเมินสามารถสะท้อนสุขภาวะขององค์กรในด้านคุณธรรมและความโปร่งใสได้อย่างแท้จริง โดยมีการ เก็บข้อมูลจาก ๓ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ การเก็บข้อมูลจากบุคลากรในหน่วยงานภาครัฐ (Internal Integrity and Transparency Assessment: IIT) โดยเปิดโอกาสให้บุคลากรภาครัฐทุกระดับที่ปฏิบัติงานมาไม่น้อยกว่า ๑ ปี ได้มีโอกาส สะท้อนและแสดงความคิดเห็นต่อคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานตนเอง โดยสอบถามการรับรู้และ ความคิดเห็นใน ๕ ตัวชี้วัด ได้แก่

- ตัวชี้วัดที่ ๑ การปฏิบัติหน้าที่
- ตัวชี้วัดที่ ๒ การใช้งบประมาณ
- ตัวชี้วัดที่ ๓ การใช้อำนาจ
- ตัวชี้วัดที่ ๔ การใช้ทรัพย์สินของราชการ
- ตัวชี้วัดที่ ๕ การแก้ไขปัญหาการทุจริต

ส่วนที่ ๒ การเก็บข้อมูลจากผู้รับบริการหรือผู้ติดต่อหน่วยงานภาครัฐ (External Integrity and Transparency Assessment: EIT) โดยเปิดโอกาสให้ผู้รับบริการหรือผู้ติดต่อหน่วยงานภาครัฐในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้มีโอกาสสะท้อนและแสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ โดยสอบถามการรับรู้และความคิดเห็นใน ๓ ตัวชี้วัด ได้แก่

- ตัวชี้วัดที่ ๖ คุณภาพการดำเนินงาน
- ตัวชี้วัดที่ ๗ ประสิทธิภาพการสื่อสาร
- ตัวชี้วัดที่ ๘ การปรับปรุงระบบการทำงาน

ส่วนที่ ๓ การเปิดเผยข้อมูลทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน (Open Data Integrity and Transparency Assessment: OIT) เป็นการตรวจสอบระดับการเปิดเผยข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐที่เผยแพร่ไว้ทางเว็บไซต์ หลักของหน่วยงาน โดยมีคณะที่ปรึกษาการประเมิน ITA ในฐานะผู้เชี่ยวชาญและคนกลาง (third party) เป็น ผู้ตรวจสอบข้อมูลและให้คะแนน พร้อมข้อเสนอแนะตามหลักเกณฑ์การประเมินที่กำหนด แบ่งออกเป็น ๒ ตัวชี้วัด ได้แก่

ตัวชี้วัดที่ ๙ การเปิดเผยข้อมูล

ตัวชี้วัดย่อยที่ ๙.๑ ข้อมูลพื้นฐาน

ตัวชี้วัดย่อยที่ ๙.๒ การบริหารงาน

ตัวชี้วัดย่อยที่ ๙.๓ การบริหารเงินงบประมาณ

ตัวชี้วัดย่อยที่ ๙.๔ การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล

ตัวชี้วัดย่อยที่ ๙.๕ การส่งเสริมความโปร่งใส

ตัวชี้วัดที่ ๑๐ การป้องกันการทุจริต

ตัวชี้วัดย่อยที่ ๑๐.๑ การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริต

ตัวชี้วัดย่อยที่ ๑๐.๒ มาตรการภายในเพื่อป้องกันการทุจริต

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้แจ้งแนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ข้อ ๐๓๖ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบประจำปี แสดงผลการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ มีข้อมูลรายละเอียดของผลการประเมินอย่างน้อยประกอบด้วยเหตุการณ์ความเสี่ยงและระดับของความเสี่ยง มาตรการและการดำเนินการในการบริหารความเสี่ยง และเป็นการดำเนินการในปี พ.ศ.๒๕๖๕

ข้อกฎหมาย

มติคณะรัฐมนตรี ในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๑ ได้มีมติเห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐ ทุกหน่วยงานให้ความร่วมมือและเข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ได้ดำเนินการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment: ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นหน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศเพื่อให้หน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมินได้รับทราบคุณลักษณะและสถานการณ์ดำเนินงานในด้านคุณธรรมและความโปร่งใสเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาหน่วยงานภาครัฐทุกแห่งให้มีคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานภายใต้มาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศและเพื่อขับเคลื่อนให้หน่วยงานภาครัฐมีผลดำเนินงานบรรลุซึ่งเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐) และ

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๑๖๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เห็นชอบกรอบแนวทางและรายละเอียดการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐที่เข้าร่วมการประเมินฯ ใช้ประกอบการวางแผนและดำเนินการการประเมินตามขั้นตอนของช่วงเวลาสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กำหนด

ข้อพิจารณา

๑. เห็นควรพิจารณาเห็นชอบรายงานผลการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือปฏิบัติหน้าที่ ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ของเทศบาลตำบลห้วยเม็ก

๒. เห็นควรเผยแพร่ผลการดำเนินงาน ผ่านทางเว็บไซต์หลักของเทศบาลตำบลห้วยเม็ก เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบและแจ้งผู้อำนวยการทุกกองได้ทราบและโปรดแจ้งพนักงานทุกคนได้ทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นายสมชาย โคตรพัฒน์)

นิติกรชำนาญการ

ความเห็นของหัวหน้าสำนักปลัดเทศบาลตำบลห้วยเม็ก

.....

.....

(นายรุ่งโรจน์ เครือสุวรรณ)

หัวหน้าฝ่ายอำนวยการ รักษาการแทน

หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาลตำบลห้วยเม็ก

ความเห็นของปลัดเทศบาลตำบลห้วยเม็ก

.....

.....

ว่าที่ร้อยตรี

(นที มูลสมบัติ)

ปลัดเทศบาลตำบลห้วยเม็ก

ความเห็น/คำสั่ง ของนายกเทศมนตรีตำบลห้วยเม็ก

.....

.....

(นายฤทธิรงค์ เสนฤทธิ์)

นายกเทศมนตรีตำบลห้วยเม็ก

รายงานผลการประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต
ของหน่วยงาน เทศบาลตำบลห้วยเม็ก ปี พ.ศ.๒๕๖๕

ตัวชี้วัดย่อยที่ ๑๐.๑ การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริต การประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต

ข้อ ๐๓๖

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบประจำปี
แสดงผลการประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต
และประพฤติมิชอบ

โดย

เทศบาลตำบลห้วยเม็ก อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

การดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ของเทศบาลตำบลห้วยเม็ก อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕

๑. การวิเคราะห์ความเสี่ยงในการเกิดการทุจริตในองค์กร

ความหมายของการทุจริต สิบบน และผลประโยชน์ทับซ้อน

๑. การทุจริต

“ทุจริตในภาครัฐ” หมายความว่า ทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติมิชอบในภาครัฐ

“ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้นหรือใช้อำนาจใน ตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบ สำหรับตนเองหรือผู้อื่นหรือกระทำการ อันเป็น ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น

“ประพฤติมิชอบ” หมายความว่า การใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีที่มุ่งหมายจะควบคุมดูแลการรับการเก็บรักษาหรือการใช้เงินหรือ ทรัพย์สินของ แผ่นดิน

๒. สิบบน สิบบน (Bribery) หมายถึง ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่เสนอว่าจะให้ สัญญาว่าจะให้ มอบให้ การยอมรับ การให้ หรือการร้องขอสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันส่งผลต่อการตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งใน ลักษณะจงใจให้ กระทำการหรือไม่กระทำการที่ขัดต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ

ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด หมายถึง

- ทรัพย์สิน หมายถึง ทรัพย์สินและวัตถุไม่มีรูปร่างซึ่งอาจมีราคาและอาจถือเอาได้ เช่น เงิน ที่ดิน รถ
- ประโยชน์อื่นใด เช่น การสร้างบ้านหรือตกแต่งบ้านโดยไม่คิดราคา หรือคิดราคาต่ำ

๓. ผลประโยชน์ทับซ้อน คำว่า Conflict of Interest มีผู้ให้คำแปลเป็นภาษาไทยไว้หลากหลายเช่น “การขัดกันแห่ง ผลประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวม” หรือ “การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ ส่วนรวม” หรือ “การขัดกันระหว่างผลประโยชน์สาธารณะและผลประโยชน์ส่วนบุคคล” หรือ “ผลประโยชน์ ทับซ้อน” หรือ “ผลประโยชน์ขัดกัน” หรือบางท่านแปลว่า “ผลประโยชน์ขัดแย้ง” หรือ “ความขัดแย้งทาง ผลประโยชน์”

คู่มือการปฏิบัติสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อมิให้ดำเนินกิจการที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ ส่วน บุคคลและประโยชน์ส่วนรวม ตามมาตรา ๑๐๐ แห่งกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

“ประโยชน์ส่วนบุคคล (Private Interests) คือ การที่บุคคลทั่วไปในสถานะเอกชนหรือเจ้าหน้าที่ ของ รัฐในสถานะเอกชนได้ทำกิจกรรมหรือได้กระทำการต่างๆ เพื่อประโยชน์ส่วนตน ครอบครัว เครือญาติ พวก พ้อง หรือของกลุ่มในสังคมที่มีความสัมพันธ์กันในรูปแบบต่างๆ เช่น การประกอบอาชีพ การทำธุรกิจ การค้า การลงทุน เพื่อหาประโยชน์ในทางการเงินหรือในทางธุรกิจ เป็นต้น”

“ประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์สาธารณะ (Public Interests) คือ การที่บุคคลใดๆ ในสถานะ ที่ เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ใน หน่วยงานของรัฐ) ได้กระทำการใดๆ ตามหน้าที่หรือได้ปฏิบัติหน้าที่อันเป็นการดำเนินการในอีกส่วนหนึ่งที่

แยก ออกจากการดำเนินการตามหน้าที่ในสถานะของเอกชน การกระทำใดๆ ตามหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จึงมี วัตถุประสงค์หรือมีเป้าหมายเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม หรือการรักษาประโยชน์ส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ของรัฐ การทำหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงมีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกับอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายและจะมีรูปแบบของความสัมพันธ์หรือมีการกระทำในลักษณะต่างๆ กันที่เหมือนหรือคล้ายกับการกระทำของบุคคลในสถานะเอกชน เพียงแต่การกระทำในสถานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐกับการกระทำในสถานะเอกชน จะมีความแตกต่างกันที่ วัตถุประสงค์เป้าหมายหรือประโยชน์สุดท้ายที่แตกต่างกัน”

“การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมหรือผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of interests) คือ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใดๆ หรือดำเนินการในกิจการสาธารณะที่เป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่หรือความรับผิดชอบในกิจการของรัฐหรือองค์กรของรัฐ เพื่อประโยชน์ของรัฐหรือเพื่อ ประโยชน์ของส่วนรวม แต่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มีผลประโยชน์ส่วนตัวเข้าไปแอบแฝง หรือเป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียใน รูปแบบต่างๆ หรือนำประโยชน์ส่วนตัวหรือความสัมพันธ์ส่วนตัวเข้ามามีอิทธิพลหรือเกี่ยวข้องในการใช้อำนาจ หน้าที่หรือดุลยพินิจ ในการพิจารณาตัดสินใจในการกระทำการใดๆ หรือดำเนินการดังกล่าวขึ้น เพื่อแสวงหา ประโยชน์ในทางการเงินหรือประโยชน์อื่นๆ สำหรับตนเองหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง”

รูปแบบของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม มีได้หลายรูปแบบไม่จำกัดอยู่เฉพาะ ในรูปแบบตัวเงิน หรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่ได้อยู่ในรูปแบบของตัวเงินหรือทรัพย์สินด้วย จำแนกรูปแบบของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม ออกเป็น ๗ รูปแบบ คือ

๑. การรับผลประโยชน์ต่างๆ (Accepting benefits) หรือ สินบน ซึ่งผลประโยชน์ต่างๆ ไม่ว่า จะเป็นทรัพย์สิน ของขวัญ การลดราคา การรับความบันเทิง การรับบริการ การรับการฝึกอบรม หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกันนี้ และผลจากการรับผลประโยชน์ต่างๆ นั้น ได้ส่งผลให้การตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการ ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

๒. การทำธุรกิจกับตัวเอง (Self-dealing) หรือเป็นคู่สัญญา (Contracts) เป็นการที่เจ้าหน้าที่ ของรัฐ โดยเฉพาะผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ เข้าไปมีส่วนได้ส่วนเสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานที่ตนสังกัด โดย อาจจะเป็นเจ้าของบริษัทที่ทำสัญญาเอง หรือเป็นของเครือญาติ สถานการณ์เช่นนี้เกิดบทบาทที่ขัดแย้ง หรือ เรียก ได้ว่าเป็นทั้งผู้ซื้อหรือผู้ขายในเวลาเดียวกัน

๓. การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งหน้าที่สาธารณะหรือหลังเกษียณ(Post-employment) เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐลาออกจากหน่วยงานของรัฐ และไปทำงานในบริษัทเอกชนที่ดำเนินธุรกิจประเภทเดียวกัน หรือบริษัทที่มีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานเดิม โดยใช้อิทธิพลหรือความสัมพันธ์จากที่เคยดำรงตำแหน่งในหน่วยงาน เดิมนั้น หาประโยชน์จากหน่วยงานให้กับบริษัทและตนเอง

๔. การทำงานพิเศษ(Outside employment or moonlighting) ในรูปแบบนี้มีได้หลาย ลักษณะไม่ว่าจะเป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐตั้งบริษัทดำเนินธุรกิจ ที่เป็นการแข่งขันกับหน่วยงานหรือองค์กร สาธารณะที่ตนสังกัด หรือการรับจ้างพิเศษเป็นที่ปรึกษาโครงการโดยอาศัยตำแหน่งในราชการสร้างความน่าเชื่อถือ ว่าโครงการของผู้ว่าจ้างจะไม่มีปัญหาติดขัดในการพิจารณาจากหน่วยงานที่ปรึกษาสังกัดอยู่

๕. การรู้ข้อมูลภายใน(Inside Information) เป็นสถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ใช้ประโยชน์ จากการที่ตนเองรับรู้ข้อมูลภายในหน่วยงาน และนำข้อมูลนั้นไปหาผลประโยชน์ให้กับตนเองหรือพวกพ้อง อาจจะไปหาผลประโยชน์โดยการขายข้อมูลหรือเข้าเอาประโยชน์เสียเอง

๖. การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว(Using your employer's property for private advantage) เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐนำเอาทรัพย์สินของราชการซึ่งจะต้องใช้เพื่อ ประโยชน์ของราชการเท่านั้นไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้อง หรือการใช้ให้ผู้ได้บังคับบัญชาไปทำงาน ส่วนตัว

๗. การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ทางการเมือง(Pork-barreling) เป็นการที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือผู้บริหารระดับสูงอนุมัติโครงการไปลงพื้นที่หรือบ้านเกิดของตนเอง หรือ การใช้งบประมาณสาธารณะเพื่อหาเสียง ทั้งนี้ เมื่อพิจารณา “ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดแย้งระหว่างประโยชน์ส่วน บุคคลกับประโยชน์ส่วนร่วม พ.ศ.....” ทำให้มีรูปแบบเพิ่มเติมจาก ที่กล่าวมาแล้วข้างต้นอีก ๒ กรณี คือ

๗.๑ การใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง (Nepotism) หรืออาจจะเรียกว่า ระบบอุปถัมภ์พิเศษ เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ใช้อิทธิพลหรือใช้อำนาจหน้าที่ทำให้หน่วยงานของตนเข้า ทำสัญญากับบริษัทของพี่น้องของตน

๗.๒ การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่รัฐหรือหน่วยงานของรัฐอื่น (Influence) เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองหรือพวกพ้อง โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่ข่มขู่ ผู้ได้บังคับบัญชาให้หยุดทำการตรวจสอบบริษัทของเครือญาติของตน

ที่มา : เอกสารประกอบโครงการปลูกฝังวิธีคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัว และผลประโยชน์ส่วนรวม จิตพอเพียง ความอาย และไม่ทนต่อการทุจริต (ป.ป.ช.) ประจำปี ๒๕๖๑

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

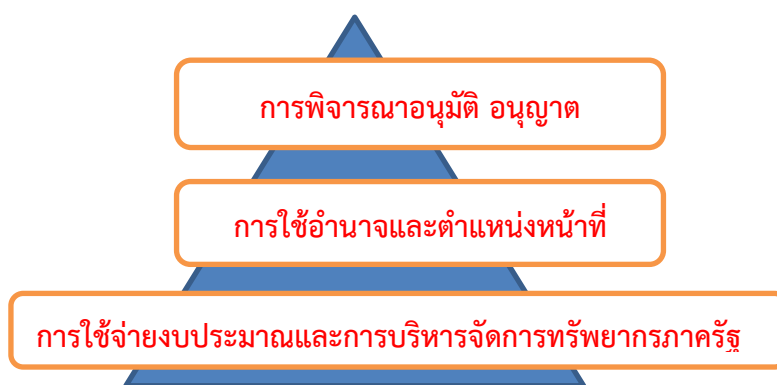
ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

ประเภทความเสี่ยงการทุจริตแบ่งเป็น ๓ ด้าน (Function Based)

๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติอนุญาต ตาม พ.ร.บ.อำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘

๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ลักษณะการทุจริตในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกเป็น ๗ ประเภท ดังนี้

๑. การทุจริตด้านงบประมาณ การทำบัญชี การจัดซื้อจัดจ้าง และการเงินการคลัง ส่วนใหญ่เกิดจากการ ละเลยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. สภาพหรือปัญหาที่เกิดจากตัวบุคคล

๓. สภาพการทุจริตอันเกิดจากช่องว่างของกฎระเบียบและกฎหมาย

๔. สภาพหรือลักษณะปัญหาการทุจริตที่เกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจและขาดคุณธรรมจริยธรรม

๕. สภาพหรือลักษณะปัญหาที่เกิดจากการขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ

๖. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการตรวจสอบขาดความหลากหลายในการตรวจสอบ จากภาคส่วนต่างๆ

๗. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากอำนาจ บารมี และอิทธิพลท้องถิ่น

สาเหตุและปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถสรุปเป็นประเด็นได้ดังนี้

๑. โอกาส แม้ว่าในปัจจุบันมีหน่วยงานและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แต่พบว่า ยังคงมีช่องว่างที่ทำให้เกิดโอกาสของการทุจริต ซึ่งโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นจากการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เข้มแข็ง กฎหมาย กฎระเบียบไม่รัดกุม และอำนาจหน้าที่โดยเฉพาะข้าราชการระดับสูงก็เป็นอีกโอกาสหนึ่งที่ทำให้เกิดการทุจริต

๒. สิ่งจูงใจ เป็นที่ยอมรับว่าสภาวะทางเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นเรื่องของวัตถุนิยม สังคมนิยม ทำให้คนในปัจจุบันมุ่งเน้นที่การสร้างควมร่ำรวย ด้วยเหตุนี้จึงเป็นแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่ที่มีแนวโน้มที่จะทำพฤติกรรมการทุจริต มากยิ่งขึ้น

๓. การขาดกลไกในการตรวจสอบความโปร่งใส การทุจริตในปัจจุบันมีรูปแบบที่ซับซ้อนขึ้นโดยเฉพาะ การทุจริตในเชิงนโยบายที่ทำให้การทุจริตกลายเป็นความชอบธรรมในสายตาของประชาชน ขาดกลไกการตรวจสอบ ความโปร่งใสที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงเป็นการยากที่จะเข้าไปตรวจสอบการทุจริตของบุคคลเหล่านี้

๔. การผูกขาด ในบางกรณีการดำเนินงานของภาครัฐ ได้แก่ การจัดซื้อ-จัดจ้าง เป็นเรื่องของการผูกขาด ดังนั้น จึงมีความเกี่ยวข้องเป็นห่วงโซ่ผลประโยชน์ทางธุรกิจ ในบางครั้งพบบริษัทมีการให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่เพื่อให้ ตนเองได้รับสิทธิในการดำเนินงานโครงการของภาครัฐ รูปแบบของการผูกขาด ได้แก่ การผูกขาดในโครงการ ก่อสร้างและโครงสร้างพื้นฐานภาครัฐ

๕. การได้รับค่าตอบแทนที่ไม่เหมาะสม รายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย ความยากจนถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ข้าราชการมีพฤติกรรมทุจริต เพราะความต้องการที่จะมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องแสวงหาช่องทางเพื่อเพิ่ม “รายได้พิเศษ” ให้กับตนเองและครอบครัว

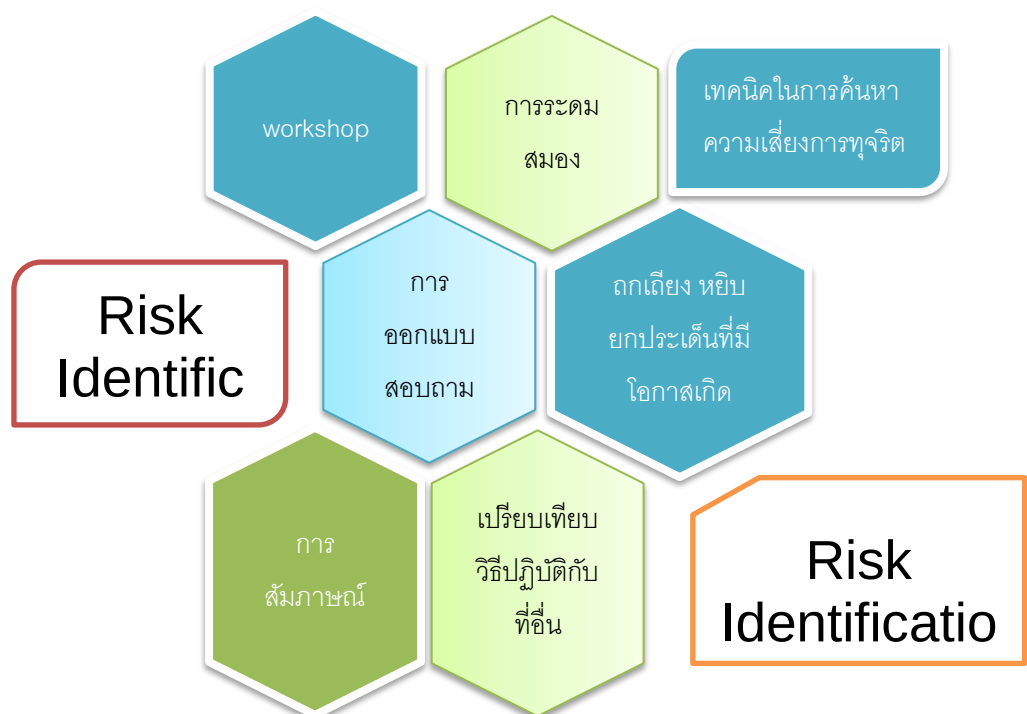
๖. การขาดจริยธรรม คุณธรรม ในสมัยโบราณ ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณธรรมที่ได้รับการเน้นเป็นพิเศษถือว่าเป็นเครื่องวัดความดีของคน แต่ในปัจจุบัน พบว่า คนมีความละอายต่อบาปและเกรงกลัวบาปน้อยลงและมีความเห็นแก่ตัวมากยิ่งขึ้น มองแต่ประโยชน์ส่วนตนเป็นที่ตั้งมากกว่าที่จะยึดผลประโยชน์ส่วนรวม

๗. มีค่านิยมที่ผิด ปัจจุบันค่านิยมของสังคมได้เปลี่ยนจากยกย่องคนดี คนที่มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นยกย่องคนที่มีเงิน คนที่เป็นเศรษฐี มหาเศรษฐี คนที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานสูง ด้วยเหตุนี้ ผู้ที่มีค่านิยมที่ผิด เห็นว่าการทุจริตเป็นวิถีชีวิตเป็นเรื่องปกติธรรมดา เห็นคนซื้อเป็นคนเชื่อ เห็นคนโกงเป็นคนฉลาด ยอมจะทำการทุจริตฉ้อราษฎร์บังหลวง โดยไม่มีความละอายต่อบาปและบาป และไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายของบ้านเมือง

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง

- ระบุความเสี่ยง อธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริต
- เทคนิคในการระบุความเสี่ยง หรือค้นหาความเสี่ยงด้วยวิธีต่าง ๆ ดังนี้

ตารางที่ ๑ ระบุความเสี่ยง

กระบวนการ “การใช้งาน , การเบิก - จ่าย และการดูแลรักษาทรัพย์สินของราชการ”

เป็นกระบวนการที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน และ/หรือ การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม ดังนี้

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
	Known Factor	Unknown Factor
๑. การเบิก - จ่าย ทรัพย์สินของราชการอันเป็นเท็จ	การเบิกจ่ายน้ำมัน เชื้อเพลิง สำหรับใช้กับ รถส่วนกลางมากเกินไป ความจำเป็น	
๒. การดูแลรักษาทรัพย์สินของราชการไม่ถูกต้องตาม ระเบียบ	การปล่อยปละละเลย ไม่ใส่ใจดูแลรักษา ทรัพย์สินของราชการให้ อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน อยู่เสมอ	

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

วิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวัง
ในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้ที่เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน
ภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่
รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ สถานะความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑. การเบิก - จ่าย ทรัพย์สินของราชการอันเป็นเท็จ		✓		
๒. การดูแลรักษาทรัพย์สินของราชการไม่ถูกต้องตาม ระเบียบ		✓		

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกซ์ระดับความเสี่ยง (Risk Level matrix)

ค่าความเสี่ยงรวม คัดจากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คุณ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ
โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้นๆ (MUST) หมายถึง มีความ จำเป็นสูง
ของการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกันไม่ดำเนินการไม่ได้ ค่าของ MUST คือ ค่าที่อยู่ใน
ระดับ ๓ หรือ ๒

- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้นๆ (SHOULD) หมายถึง มีความจำเป็นต่ำ ในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ค่าของ SHOULD คือ ค่าที่อยู่ในระดับ ๑

๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครัฐเครือข่าย ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Finalcial ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User ค่าอยู่ที่ ๒ หรือ ๓

- กิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้นผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process หรือ กระบวนการเรียนรู้ องค์ความรู้ Learning & Growth ค่าอยู่ที่ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๓ เมทริกซ์ระดับความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็น การเฝ้าระวัง	ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น x รุนแรง)
๑. การเบิก - จ่าย ทรัพย์สินของ ราชการอันเป็นเท็จ	๒	๒	๔
๒. การดูแลรักษาทรัพย์สินของราชการ ไม่ถูกต้องตามระเบียบ	๒	๒	๔

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)

ให้นำค่าความเสี่ยงรวม จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริตว่ามีระดับการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการ สอดส่อง เฝ้าระวังใน งานปกติ)

เกณฑ์คุณภาพการจัดการ แบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มี
ผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน
องค์กร แต่ยอมรับไม่ได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/
ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการ จัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
๑. การเบิก - จ่าย ทรัพย์สินของ ราชการ อันเป็นเท็จ	พอใช้		✓	

๒. การดูแลรักษาทรัพย์สินของราชการ ไม่ถูกต้องตามระเบียบ	พอใช้		✓	
---	-------	--	---	--

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

๑. จัดทำคำสั่งแต่งตั้งเวรรักษาการณ์เพื่อดูแลรักษาสถานที่และทรัพย์สินของราชการ โดยกำหนดให้มีหน้าที่ดูแลรักษาสถานที่และทรัพย์สิน (ส่วนกลาง) ของ อบต. และจัดทำทะเบียน การตรวจสอบพัสดุ ให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่เวรรักษาการณ์ดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สิน(ส่วนกลาง) ให้ถูกต้อง ครบถ้วน เป็นประจำทุกวัน ไม่เว้นวันหยุดราชการ ก่อนส่งมอบและรับเวร

๒ . จัดทำคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบคลังพัสดุ โดยกำหนดให้มีหน้าที่ควบคุม ดูแล เรียบร้อย รักษาพัสดุ ในคลังที่อยู่ในความรับผิดชอบ ให้เป็นระเบียบ สะอาด สวยงาม ครบถ้วน จัดทำแผนผังการวางสิ่งของ พัสตุ ต่างๆ จัดทำบัญชีควบคุมพัสดุ หลักฐาน การยืมพัสดุให้เป็นปัจจุบัน ทำความสะอาดคลังพัสดุ ให้สะอาด เรียบร้อย พร้อมรับการตรวจคลังพัสดุเป็นประจำทุกเดือน

๓ . จัดทำคำสั่งแต่งตั้งพนักงานขับรถและดูแลรักษารถส่วนกลาง โดยกำหนดให้มีหน้าที่ขับรถ ส่วนกลาง จัดทำทะเบียนคุมการใช้งานรถส่วนกลาง การเบิก น้ำมันเชื้อเพลิง สำหรับใช้งานกับรถส่วนกลาง รวมถึง จ่าย ดูแลรักษาความสะอาดของรถส่วนกลาง ให้อยู่ในสภาพ พร้อมใช้งาน และพร้อมรับการตรวจสอบ เป็นประจำทุกเดือน

๔ . มอบหมายให้หัวหน้าส่วนราชการ เป็นผู้ดำเนินการตรวจสอบคลังพัสดุ ตรวจสอบสภาพรถ ส่วนกลางทุกคัน

๕ . มอบหมายให้ผู้อำนวยการกองคลังและเจ้าหน้าที่พัสดุ ทรัพย์สินต่างๆ ของราชการ เป็น ผู้ดำเนินการตรวจสอบการเบิกจ่าย

๒.สถานการณ์การทุจริต

การทุจริตคอร์รัปชัน คือ การใช้อำนาจหรืออิทธิพลในตำแหน่งหน้าที่ที่ตนเองมีอยู่เพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเองญาติพี่น้องและพวกพ้องการทุจริตเป็นปรากฏการณ์ทางสังคมที่มีความสลับซับซ้อนซึ่งในการแก้ไขปัญหาการทุจริตในสังคมไทยองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ(Transparency international) มีความจำเป็นว่าจำเป็นต้องดำเนินการเป็นกรณีพิเศษกล่าวคือต้องมีการออกแบบมาตรการแก้ไขปัญหาการทุจริตเป็นการเฉพาะประเทศโดยจะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของการวิเคราะห์ปัญหาอย่างรอบด้านทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุการทุจริตและลักษณะของความเสี่ยงหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นรวมถึงต้องพิจารณาปัญหาบนพื้นฐานของความเป็นจริงและความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับองค์กรหรือโครงสร้างทางสถาบันของชาติที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่อาจถูกกระทบจากการดำเนินมาตรการดังกล่าวด้วยสำหรับประเทศไทยการทุจริตมีความเกี่ยวพันกับการทำนิติกรรมกับต่างประเทศรวมทั้งการทำธุรกรรมทางการเงินที่มีความเชื่อมโยงกัน ทั้งในประเทศและต่างประเทศเพิ่มมากขึ้นโดยในประเทศไทยนั้นการทุจริตมีอยู่ในทุกระดับตั้งแต่การเมืองระดับประเทศระดับท้องถิ่นระดับราชการทั้งฝ่ายพลเรือนทหารและตำรวจ ตลอดจนการทุจริตในภาคเอกชนซึ่งเข้ามาร่วมกับภาครัฐ

การมีผลประโยชน์ทับซ้อนถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่งเพราะเป็นการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนบุคคลโดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรมด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซงการใช้ดุลยพินิจในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐจนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการ

ปฏิบัติหน้าที่ขาดความเป็นอิสระความเป็นกลางและความเป็นธรรมจนส่งผลกระทบต่อส่วนรวมทำให้เกิดผลประโยชน์ขององค์กรหน่วยงานและสังคมต้องสูญเสียไปเช่นผลประโยชน์ทางการเงินคุณภาพการให้บริการและความเป็นธรรม

๓.การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน

๓.๑ ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง สถานการณ์หรือข้อเท็จจริงที่บุคคลไม่ว่าจะเป็น นักการเมืองข้าราชการพนักงานบริษัทหรือผู้บริหารซึ่งอาจมีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบและส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวมซึ่งการกระทำนั้นอาจเกิดขึ้นอย่างรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวทั้งเจตนาและไม่เจตนา และรูปแบบที่หลากหลายไม่จำกัดอยู่ในรูปของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้นแต่รวมถึงผลประโยชน์อื่นๆที่ไม่ใช่รูปตัวเงินหรือสินทรัพย์ก็ได้ อาทิ การแต่งตั้งพรรคพวกให้ดำรงตำแหน่งในหน่วยงานการพิจารณาอนุมัติ/อนุญาตให้ญาติพี่น้องหรือบริษัทที่ตนมีส่วนได้ส่วนเสียได้รับสัมปทานหรือผลประโยชน์ทางราชการโดยมิชอบ

๓.๒ การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่ในระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

ประเภทของความเสี่ยง แบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้ ๑) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์(Strategic Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากกิจกรรมทางการดำเนินงานขององค์กรการกำหนดกลยุทธ์ หรือแผนงาน และนโยบายในการบริหารงาน ๒) ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากความไม่พร้อมในเรื่องงบประมาณการเงินที่ใช้ในการดำเนินการโครงการนั้นๆ ๓) ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการปฏิบัติงานทุกๆ ขั้นตอนโดยครอบคลุมทุกปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ อุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศและบุคลากรในการปฏิบัติงาน ๔) ความเสี่ยงด้านกฎ ระเบียบ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง (Compliance Risk) หรือ (EventRisk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการไม่สามารถปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้หรือกฎหมายที่มีอยู่ไม่เหมาะสมหรือเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน

สาเหตุของการเกิดความเสี่ยง อาจเกิดจากปัจจัยหลัก ๒ ปัจจัย คือ ๑) ปัจจัยภายใน เช่น นโยบายของผู้บริหารความซื่อสัตย์จริยธรรมคุณภาพของบุคลากรและการเปลี่ยนแปลงระบบงานความเชื่อถือได้ของระบบสารสนเทศการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและเจ้าหน้าที่บ่อยครั้งการควบคุมกำกับดูแลไม่ทั่วถึง และการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับของหน่วยงาน เป็นต้น ๒) ปัจจัยภายนอก เช่น กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับของทางราชการ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีหรือสภาพการแข่งขัน สภาวะแวดล้อมทั้งทางเศรษฐกิจและการเมือง เป็นต้น

๒.๓ การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนหรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญอันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริตกล่าวคือ ยังมีสถานการณ์หรือสภาวะการณ์ของการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมมากเท่าใดก็ยิ่งมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้นการ

๔.การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารจัดการปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริตหรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงใกล้ชิดกับการทุจริตกล่าวคือยังมีสถานการณ์หรือสภาวะการณ์ของการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมมากเท่าใดก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้นการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริต หรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของเทศบาลตำบลห้วยเม็ก ในครั้งนี้ ได้นำเอาความเสี่ยงในด้านต่างๆมาดำเนินการวิเคราะห์ตามกรอบมาตรฐาน COSO (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) และตามบริบทการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดการทุจริตหรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม และสามารถกำหนดมาตรการแนวทางการป้องกันยับยั้งการทุจริตหรือปิดโอกาสการทุจริตและเพื่อกำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ การกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐเป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อยอีกด้วยการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบในการปฏิบัติราชการและการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม โดยการวิเคราะห์เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยเสี่ยงที่อาจเป็นเหตุทำให้ ๑) การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ของข้าราชการขาดความรับผิดชอบเพียงพอ ๒) การปฏิบัติหน้าที่ไปในทางที่ทำให้ประชาชนขาดความเชื่อถือในความมีคุณธรรม ความมีจริยธรรม ๓) การปฏิบัติหน้าที่โดยการขาดความคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนและการยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล

เทศบาลตำบลห้วยเม็ก ได้วิเคราะห์ความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบของเทศบาลตำบลห้วยเม็ก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ โดยใช้แหล่งข้อมูลจากหน่วยตรวจสอบภายในเทศบาลตำบลห้วยเม็กและการร้องเรียนร้องทุกข์ ดังนี้

การดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบของเทศบาลตำบลห้วยเม็ก ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕

๑) การพิจารณากระบวนการงานที่มีโอกาสเสี่ยงต่อการทุจริตหรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

-กระบวนการงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้เงิน และมีช่องทางที่จะทำประโยชน์ให้แก่ตนเองและพวกพ้อง

-กระบวนการงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสมคือมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้อง การกีดกัน การสร้างอุปสรรค

-กระบวนการงานที่มีช่องทางเรียกรับหรือรับผลประโยชน์จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งส่งผลทางลบต่อผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง

๒) การพิจารณากระบวนการงานที่เข้าข่ายมีโอกาสเสี่ยงต่อการทุจริต หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

- การรับ – จ่ายเงิน
- การบันทึกบัญชีรับ –จ่าย / การจัดหาบัญชีทางการเงิน
- การจัดซื้อจัดจ้าง และการจ้างเหมาบริการ
- การกำหนดคุณลักษณะวัสดุ ครุภัณฑ์
- การกำหนดคุณสมบัติผู้เข้าเสนอราคา
- การตรวจรับวัสดุ ครุภัณฑ์
- การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ไม่เป็นไปตามขั้นตอนและระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง
- การคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการ

๓) ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากไม่มีการป้องกันที่เหมาะสม

- สูญเสียงบประมาณ
- เสื่อมเสียชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือของหน่วยงาน

๔) แนวทางการป้องกันความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

๔.๑) การจัดทำประกาศเทศบาลตำบลห้วยเม็ก เรื่อง นโยบายคุณธรรมและความโปร่งใส ขอบังคับว่าด้วยเรื่องจรรยาข้าราชการเทศบาลตำบลห้วยเม็ก เรื่อง ประกาศเจตจำนงสุจริตในการบริหารงาน และเรื่องนโยบายในการพัฒนาองค์กรให้มีคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐได้ แจ้งส่วนราชการให้ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ และบุคลากรภาครัฐทุกระดับ รับทราบ ประกาศและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

๔.๒) การจัดทำสื่อรณรงค์ประชาสัมพันธ์ สร้างจิตสำนึกร่วมต้านทุจริตคอร์รัปชัน ดังนี้

ก.ผ่านเว็บไซต์เพื่อบุคคลเพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบกำกับดูแลและการปฏิบัติงานของหน่วยงานรัฐและแจ้งเบาะแสพบเห็นการทุจริตให้เทศบาลทราบ

ข.จัดทำแผ่นพับสื่อวิถีทัศน์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์แก่บุคลากรในสังกัดรับทราบและถือปฏิบัติ

๔.๓) บันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือในการป้องกันและต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ระหว่าง พนักงานเทศบาล ลูกจ้างประจำ พนักงานจ้าง สำนักปลัด กองคลัง กองช่าง กองการศึกษา ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

๔.๔) ส่งเสริมให้พนักงานเทศบาลครูพนักงานจ้างเข้าร่วมอบรมหลักสูตรสุจริตไทยอบรมออนไลน์ ได้รับเกียรติบัตรทันที เพื่อพัฒนาความรู้และแนวทางสู่การเป็นข้าราชการสุจริต ซึ่งจะช่วยให้ทุกท่านมีเกียรติและก้าวหน้าในอาชีพได้อย่างมั่นคง ให้ความรู้เรื่องการทุจริตในรูปแบบต่าง ๆ แนวทางการป้องกันและแนวทางการร่วมมือในการช่วยกำจัดการทุจริตในสังคม

๔.๕) ส่งเสริมการเรียนรู้การใช้คู่มือการใช้งานเบื้องต้น Application กฎหมาย ป.ป.ช. มาตรา ๑๐๐ และ มาตรา ๑๐๓ ผ่านเว็บไซต์ เทศบาลตำบลห้วยเม็ก เพื่อเพิ่มช่องทางการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับบทบัญญัติเรื่องการห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินกิจการที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม

๔.๖) โครงการอบรมพัฒนาศักยภาพและพัฒนาคูณธรรมจริยธรรมแก่ผู้บริหารสมาชิกสภาเทศบาล พนักงานเทศบาล วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลห้วยเม็ก เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรมวินัยการรักษาวินัยและความโปร่งใสสร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการประพฤติปฏิบัติ

๔.๗) โครงการส่งเสริมการพัฒนาคูณธรรมจริยธรรมประจำปี ๒๕๖๕ วันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๔ ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลห้วยเม็ก มีเข้าเข้าอบรมประกอบด้วยผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน พนักงานเทศบาล จำนวน ๑๐๐ คน ร่วมประกาศเจตนารมณ์ในวันต่อต้านคอร์รัปชันสากล

๔.๘) มาตรการเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการต่อต้านการทุจริตประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ในวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เติมนรณรงค์ถือป้ายประชาสัมพันธ์เรื่องพอเพียงวินัยสุจริตจิตอาสาต่อต้านการทุจริต ประกอบด้วยพนักงานเทศบาลผู้นำชุมชนและประชาชน ณ ลานอเนกประสงค์เทศบาลตำบลห้วยเม็ก เพื่อพัฒนาศักยภาพเยาวชน และประชาชนทุกภาคส่วน รวมถึงพนักงานเทศบาล รวมแสดงพลังคนไทยไม่โกง

๔.๙) การนำแผนการเรียนการสอนรายวิชาเพิ่มเติมการป้องกันการทุจริตระดับปฐมวัยสอนในโรงเรียนอนุบาล ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาล เนื้อหา ๔ หน่วยการเรียนรู้ เพื่อปลูกฝังและป้องกันการทุจริตให้แก่เด็กนักเรียนระดับปฐมวัย เป็นการสร้างพลเมืองที่ซื่อสัตย์สุจริตให้แก่ประเทศชาติ

๔.๑๐) จัดทำคู่มือมาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมพร้อมประกาศให้ ผู้บริหาร สมาชิกสภาเทศบาล พนักงานเทศบาล ได้รับทราบเมื่อ วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ เพื่อเสริมสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมปราศจากการทุจริตและปราศจากการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

๔.๑๑) มาตรการจัดทำคู่มือการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน ประกาศ ณ วันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๔ เพื่อเป็นประโยชน์ในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรให้เกิดความตระหนักถึงปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน และให้บุคลากรผู้ปฏิบัติงานนำไปเป็นองค์ความรู้ในการทำงานให้เป็นไปด้วยความถูกต้อง

๔.๑๒) เทศบาลตำบลห้วยเม็ก ได้จัดกิจกรรมสัปดาห์วันต่อต้านคอร์รัปชันสากล (ประเทศไทย) ภายใต้แนวคิด "ZERO Tolerance ชาวตำบลห้วยเม็ก ไม่ทนต่อการทุจริต" ตั้งแต่ ๑ -๙ ธันวาคม ๒๕๖๔

๔.๑๓) ประชาสัมพันธ์ช่องทางแจ้งการพบเห็นการทุจริตประพฤติมิชอบผู้บริหารพนักงานเทศบาลทุจริต หรือบริการไม่สุภาพไม่ได้รับความสะดวกในการติดต่อราชการ

๔.๑๔) การตรวจสอบ ติดตามประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

๔.๑๕) จัดช่องทางการร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบผ่านเว็บไซต์เทศบาลตำบลห้วยเม็ก

๕.สรุปผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

เทศบาลตำบลห้วยเม็ก ได้จัดเก็บข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็น จำนวน ๔๐ คน เพื่อนำมาประกอบการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ และนำมากำหนดพฤติกรรมที่นำไปสู่การเกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบได้ ดังนี้

๑) กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ

๒) การใช้อำนาจหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์

๓) การเบิกจ่ายงบประมาณที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบ

๔) การเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง

๕) การเบียดบังทรัพย์สินหรือเวลาของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตนหรือผู้อื่น

การวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบของเทศบาลตำบลห้วยเม็ก ได้วิเคราะห์ถึงโอกาสและผลกระทบที่จะเกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบโดยวิเคราะห์จากพฤติกรรมดังกล่าวข้างต้นนำมากำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ดังนี้

๕.๑ การกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน

-เกณฑ์มาตรฐานระดับโอกาสที่เกิดความเสี่ยง

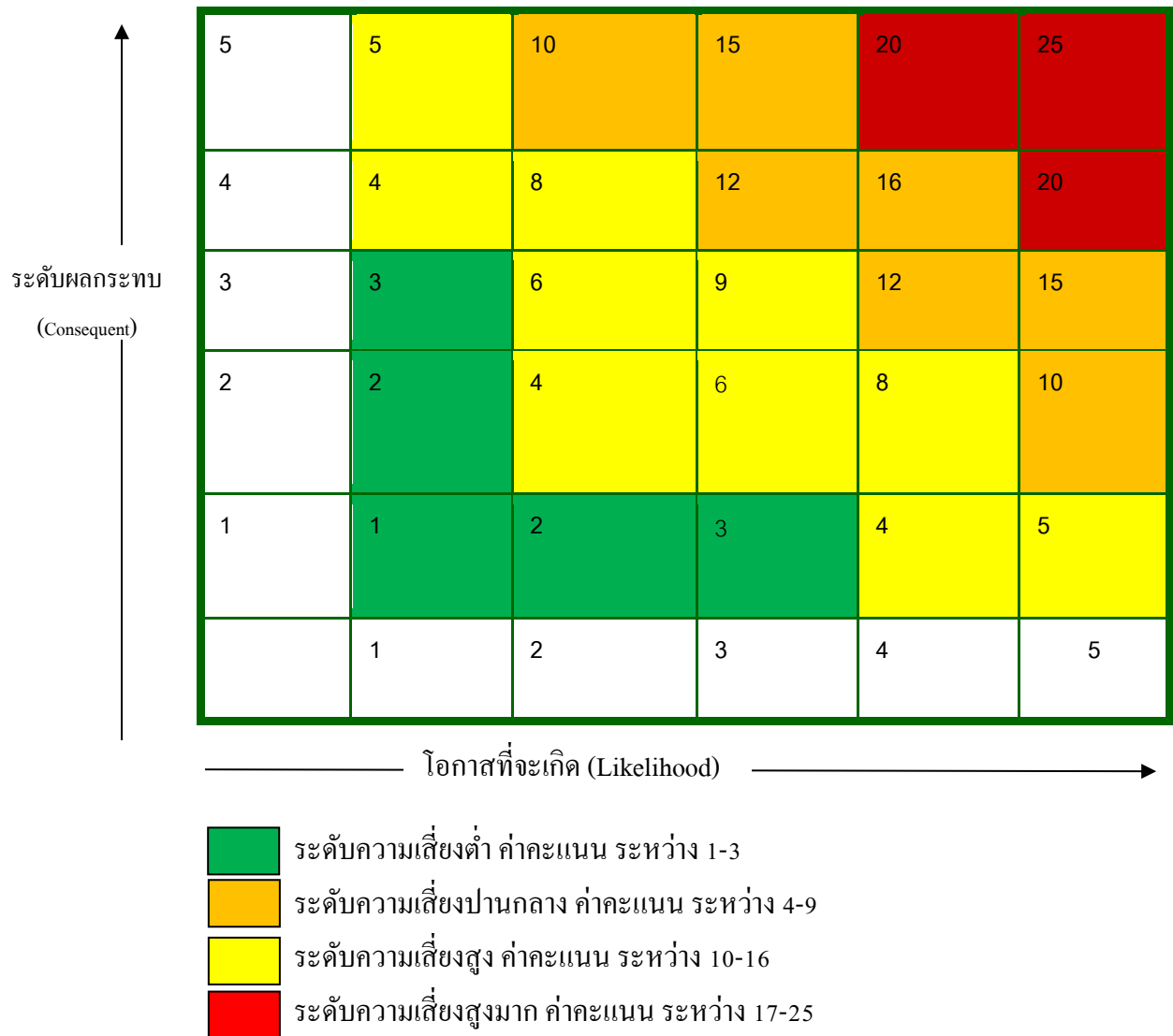
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	โอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	โอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	โอกาสเกิดขึ้นบ้าง
๒	น้อย	โอกาสเกิดขึ้นน้อย
๑	น้อยมาก	โอกาสเกิดขึ้นยาก
๐	ไม่มี	โอกาสเกิดขึ้นไม่มี

-เกณฑ์มาตรฐานระดับความรุนแรงที่เกิดผลกระทบ

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	ลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง ไล่ออก
๔	สูง	ลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง ปลดออก
๓	ปานกลาง	ลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ลดเงินเดือน
๒	น้อย	ลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ตัดเงินเดือน
๑	น้อยมาก	ลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ภาคทัณฑ์
๐	ไม่มี	ไม่มีผลกระทบ

๕.๒ การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)ระดับความเสี่ยง คือ การแสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงกับระดับความรุนแรงของผลกระทบของแต่ละเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) และนำมาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยง โดยมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile)

แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile)

*เกณฑ์ความสามารถในการรับความเสี่ยง

ระดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนนระดับความเสี่ยง	คำอธิบาย
๔	สูงมาก	๑๗-๒๕	จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยง มีมาตรการลดและประเมินซ้ำ หรือถ่ายโอนความเสี่ยง
๓	เสี่ยงสูง	๑๐-๑๖	จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยง มีมาตรการลดความเสี่ยงเพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
๒	ปานกลาง	๔-๙	ยอมรับความเสี่ยง ควรพิจารณาการควบคุมป้องกันไม่ให้ความเสี่ยงเคลื่อนย้ายไปอยู่ในระดับที่ยอมรับไม่ได้
๑	น้อย	๑-๓	ยอมรับความเสี่ยง ควรพิจารณาการควบคุมเพื่อไม่ให้เกิดขึ้น

ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปี
งบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕

ลำดับ	ปัจจัยความเสี่ยง	โอกาส	ผลกระทบ	คะแนน โอกาสxผลกระทบ	ลำดับ ความเสี่ยง
๑	การเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง	๓	๓	๙	๒
๒	การใช้หน้าที่และอำนาจเรียกรับ ผลประโยชน์	๓	๒	๖	๒
๓	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตาม ระเบียบ	๓	๓	๙	๒
๔	การเบิกจ่ายงบประมาณไม่ถูกต้องตาม ระเบียบ	๓	๓	๙	๒
๕	การเบียดบังทรัพย์สินหรือเวลาของทาง ราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวหรือผู้อื่น	๓	๓	๙	๒

เกณฑ์มาตรฐานระดับความเสี่ยง(Degree of Risk)

จากตารางวิเคราะห์ความเสี่ยงพบว่ามีความเสี่ยงอยู่ในระดับปานกลาง (๒) ค่อนข้างมีความเสี่ยง ควรมีมาตรการควบคุมป้องกันไม่ให้ความเสี่ยงเคลื่อนย้ายไปอยู่ในระดับที่รับไม่ได้ ได้แก่ การใช้หน้าที่และอำนาจเรียกรับผลประโยชน์ การเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง การเบียดบังทรัพย์สินหรือเวลาของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวหรือผู้อื่น กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างไม่เป็นไปตามระเบียบ การเบิกจ่ายงบประมาณไม่ถูกต้องตามระเบียบ

(หน่วยงานผู้รับผิดชอบประเมินความเสี่ยง : สำนักปลัดเทศบาลตำบลห้วยเม็ก)